

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2017 M. BIRŽELIO 21 D. NUTARIMO NR.496 „DĖL
LIETUVOS RESPUBLIKOS DARBO KODEKSO ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO“
PROJEKTO**

**(toliau – Projektas)
(TAP-20-1216; TAIS NR. 20-8023(2))**

2020-07-14 Nr.NV-1954

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Projekto 1.3.6 papunkčiu siūloma keisti Vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo tvarkos aprašą (toliau – Tvarkos aprašas) ir jame, be kita ko, reglamentuoti kaip į vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimą yra įtraukiamos vienkartinės piniginės išmokos, mokamos už atliktą darbą (žr. Tvarkos aprašo 3.5, 5.1, 5.10 ir kt. papunkčius). Mūsų nuomone, siūlomas reglamentavimas yra neišbaigtas, fragmentiškas, nesisteminis, galintis sukelti neaiškumų ir taikymo problemų dėl šių priežasčių:

- iš vartojamos formuluotės „*vienkartinės piniginės išmokos, mokamos už atliktą darbą*“ nėra aišku, kurios iš Tvarkos aprašo 1 punkto antrojoje pastraipoje išvardintuose įstatymuose nurodytų vienkartinio pobūdžio išmokų gali būti priskirtos „*mokamoms už atliktą darbą*“, nes įstatymuose jos nėra taip įvardintos (pvz., Diplomatinių tarnybos įstatyme nurodomos: *piniginė išmoka už asmeninį indėlį įgyvendinant <...> įstaigai nustatytus tikslus* (68 str. 1 d. 2 p.); *vienkartinė piniginė išmoka* (68 str.1 d. 4 p.); *premijos už labai gerą darbą ar atlikus vienkartinės užduotis* (96 str.1 d. 4 p.)); neaišku, ar ši formuluotė „*vienkartinės piniginės išmokos, mokamos už atliktą darbą*“ apima ir taikytina tik vienkartinėms išmokoms, nurodytoms Tvarkos aprašo 5.9 papunktyje, jei taip, tai nėra aišku, kodėl, pvz., neįvardintos analogiškos savo esme piniginės išmokos, mokamos ir pagal Valstybės tarnybos įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 3 punktą (ši išmoka gali būti mokama vieną arba du kartus per metus), taip pat vienkartinės piniginės išmokos, mokamos pagal Diplomatinių tarnybos įstatymo 68 straipsnio 1 dalies 4 punktą, ir t.t. Ar nereikėtų pateikti baigtinį sąrašą – vienkartinio pobūdžio piniginių išmokų, kurios vadinamos „*vienkartinės piniginės išmokos, mokamos už atliktą darbą*“. Siūlome įvertinti šiuos aspektus ir atitinkamai tikslinti Projektą;

- sistemiškai vertinat Tvarkos aprašo 5.1 papunkčio paskutinį sakinį ir 5.10 papunktį, mūsų nuomone, 5.10 papunktis yra perteklinis;

- Tvarkos apraše nevienodai vartojamos formuluotės: vienur – „*vienkartinės piniginės išmokos, mokamos už atliktą darbą*“ (pvz., 3.5 papunktis), kitur – „*vienkartinė piniginė išmoka už atliktą darbą, mokama <...>*“ (5.10 papunktis).

2. Projektu nauja redakcija dėstomame Laikinojo įdarbinimo įmonių atitikties kriterijams, kuriuos turi atitikti laikinojo įdarbinimo įmonė, nustatymo tvarkos apraše (toliau - Aprašas):

2.1. siekiant sistemiško reguliavimo ir atsižvelgiant į Darbo kodekso 72¹ straipsnio 2 dalies nuostatas, reikia pildyti Aprašo 10 punktą, jame nurodant arba konkrečius terminus - per kiek laiko priimami sprendimai ir pranešama darbdaviui, arba duodant nuorodą į Darbo kodekso 72¹ straipsnio 2 dalyje nustatytus terminus;

2.2. siekiant sistemiškumo ir teisinio aiškumo bei atsižvelgiant į Darbo kodekso 72¹ straipsnio 4 dalį, Aprašo 9 punkto pirmajame sakinyje turėtų būti duodama nuoroda ne į bet kokią Valstybinės darbo inspekcijos atliekamą patikrinimą, o į patikrinimą, kuris atliekamas gavus Aprašo 6 punkte nurodytą darbdavio pranešimą.

Dėl susijusių aspektų:

Projekto 1.6 papunkčiu siūloma keisti Sutrumpinto darbo laiko normų ir apmokėjimo tvarkos aprašą (ir aprašo pavadinime, ir tekste vartojama formuluotė „**sutrumpinto darbo laiko normos**“). Darbo kodekso 112 straipsnio 4 dalyje, kuri yra minėto aprašo priėmimo teisinis pagrindas, vartojama formuluotė „**sutrumpintos darbo laiko normos**“ („4. Lietuvos Respublikos Vyriausybė nustato sutrumpintas darbo laiko normas ir apmokėjimo tvarką asmenims, kurių darbo pobūdis yra susijęs su didesne protine, emocine įtampa, ir šių darbų, profesijų ir pareigybių sąrašą, ir sutrumpintas darbo laiko normas darbuotojams, dirbantiems darbo aplinkoje, kurioje įvertinus riziką nustatyta, kad sveikatai kenksmingų veiksmų dydžiai viršija darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų leistinus dydžius (kiekius) ir techninėmis ar kitomis priemonėmis jų kiekio darbo aplinkoje sumažinti iki sveikatai nekenksmingų dydžių neįmanoma“).

Kitame Darbo kodekso straipsnyje - 48 straipsnio 3 dalyje – vartojama formuluotė „**sutrumpinto darbo laiko normos**“ („3. Pagrindas darbdaviui nustatyti dalinį darbą yra Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinio skyriaus sprendimas dėl dalinio darbo išmokos skyrimo. Darbdavio sprendime dėl dalinio darbo nustatymo nurodoma sutrumpinto darbo laiko normos dalis, nurodoma, kas trumpinama (darbo dienų per darbo savaitę skaičius, darbo valandų per dieną skaičius arba ir viena, ir kita), dalinio darbo pradžia ir trukmė, darbuotojai, kuriems taikomas dalinis darbas“).

Atkreipiame dėmesį, kad keičiant Darbo kodeksą, turėtų būti inicijuojamas ir minėtų formuluočių suvienodinimas ir suderinimas tarpusavyje.

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Daiva Gubistienė

Daiva Gubistienė, tel. 8 706 63 736, el. p. daiva.gubistiene@lrv.lt